

The questionnaire was completed by 65 users, including 4 professors (6,2%), 3 staffers (4,6%), 58 students (89.2%). So students were the largest group of users, who completed the questionnaire.

According to the survey, 55,5% of the respondents prefer electronic catalogue; 43% prefer traditional (card) catalogues; 1.5% use both.

36,9% of users are satisfied with search results in electronic catalogue, 10% are not, 52,3% are not always satisfied.

Users face difficulties during search in electronic catalogue, including lack of key words in database (according to 55,4% of them), 40,1% find it hard to word the search request, 1,5% think there are a lot of unnecessary key words, 1,5% are not able to find a document by title, 1,5% are not always able to load all pages with search results. 1,5% users do not face any difficulties.

Users were offered to suggest ways of changing the electronic catalogue to provide better search quality. Following suggestions were received: to improve the system of information search – 3%; to change the design of catalogue interface – 4.6%; to regularly update the catalogue – 10.8%; 81,6% of users are satisfied with the search provided by electronic catalogue.

The advantage of using electronic catalogue is the possibility of quick and productive information search by any element of document description, as well as availability of completing various reader requests.

Survey results allowed us to analyze the dynamics of changes and new readers' needs; as well as to deem it necessary to improve the quality level of information search service.

Today it is impossible to give a decisive answer regarding advantages and disadvantages of traditional paper or electronic catalogues. Both printed books and their electronic counterparts as well as both electronic and card catalogues have the right to exist.

KARINA FEDYNYSZYN

TERESA GLAPA

Biblioteka Główna
Politechniki Opolskiej
Opole (Polska)

KATALOG KOMPUTEROWY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ POLITECHNIKI OPOLSKIEJ JAKO ŹRÓDŁO INFORMACJI O ZASOBACH BIBLIOTEKI ORAZ FORMA PROMOCJI ZBIORÓW

Celem artykułu jest analiza działań promocyjnych oraz realizacja dodatkowych usług informacyjnych w katalogu Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej z wykorzystaniem systemu SOWA3/MARC21. Twórcą oprogramowania jest firma SOCRATES software. Pierwszą wersję systemu SOWA, w bibliotece PO zainstalowano w 1997 r. Do dnia dzisiejszego biblioteka wykorzystywała do swojej działalności wiele wersji tego oprogramowania, przystosowując każdą z nich do swoich potrzeb. Obecna wersja, daje znacznie więcej możliwości wyszukiwawczych czytelnikom, bibliotekarzom pozwala swobodnie wykorzystywać nowinki technologiczne oraz opracowywać zbiory w oparciu o aktualne, obowiązujące normy, co przy starszych wersjach programu nie zawsze było możliwe.

Dla czytelnika znacznym ułatwieniem jest wyszukiwanie, poprzez jedno okienko wyszukiwawcze, informacji o wszystkich rodzajach zbiorów gromadzonych w bibliotece. Użytkownik wybierając okienko «Katalog» i wpisując słowo określające interesujące go zagadnienie otrzymuje listę wyników znalezionych książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Dla osób, które chcą zawęzić swoje poszukiwania tylko do jednego rodzaju zbiorów, istnieje możliwość zawężenia wyszukiwania. Jest to możliwe poprzez wybranie opcji «ustawienia filtrów».

Czytelnik otrzymuje wzbogaconą informację o udostępnianych zbiorach, poprzez umieszczone przy opisach skany okładek i spisów treści publikacji wydawnictw, które wyraziły zgodę na ich umieszczenie.

W referacie zaprezentowano również możliwości zastosowania informacji bibliograficznych do tworzenia kolekcji tematycznych, które wyodrębniają część zasobu bibliotecznego dla indywidualnych potrzeb czytelników. Przedstawiono dodatkowe narzędzia wspomagające proces korzystania z katalogów biblioteczych, których zastosowanie znacznie wzbogaca zdolności percepcji użytkowników. Wśród wielu propozycji, jakie ma przed sobą czytelnik w katalogu biblioteki, warto zwrócić uwagę na podpowiadanie wyników, kolekcję tematyczną «Literatura do przedmiotu», możliwość przeglądania pełnotekstowych dokumentów z bazy IBUK Libra. Wychodząc naprzeciw potrzebom czytelników, katalog biblioteczny został wzbogacony o funkcję «pobierz wyniki», umożliwiającą tworzenie zestawień bibliograficznych.

Ważnym zadaniem biblioteki jest komunikacja z czytelnikami. Poprzez funkcję «zapropnuj zakup» mają możliwość bezpośredniego uczestnictwa w doborze literatury. Swoje opinie na temat biblioteki mogą również przekazywać za pomocą ankiety, dostępnej w jednej z zakładki katalogu. Interesującą formą dialogu pomiędzy użytkownikami jest formularz, który pozwala wysłać znajomemu informację o znalezionym rekordzie, wysłany przez bibliotekę w imieniu nadawcy pod wskazany na formularzu adres odbiorcy.

Oprócz funkcji wyszukiwawczej, katalog biblioteki pełni również funkcję promującą nowości Oficyny Wydawniczej Politechniki Opolskiej. Prace nad poprawą funkcjonalności systemu komputerowego, jak i możliwościami wersji oprogramowania, jaką biblioteka dysponuje, wciąż trwają. Rozszerzenie zakresu możliwości wyszukiwawczych o prezentację innych wydawnictw tego autora, czy też powiązanie wypożyczonych książek z innymi (czytelnicy, którzy pożyczili X, pożyczili również Y i Z»), stanowi wyzwanie do tworzenia sprzyjających warunków, które mogłyby zachęcić większą grupę użytkowników do korzystania z usług biblioteczych. Być może propozycje te w znacznym stopniu wpłyną na poprawę efektywności wyszukiwań prowadzonych przez czytelnika.

КАРИНА ФЕДИНИШИН

ТЕРЕЗА ГЛЯПА

Головна бібліотека

Опольського технічного університету

м. Ополье (Польща)

ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ ГОЛОВНОЇ БІБЛІОТЕКИ ОПОЛЬСЬКОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕСИТЕТУ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРО РЕСУРСИ БІБЛІОТЕКИ ТА ЗАСІБ ПРОМОЦІЇ ФОНДІВ

Метою статті є аналіз рекламної діяльності та реалізація додаткових інформаційних послуг, які користувач отримує у каталозі Головної бібліотеки Опольського технічного університету (АБІС SOWA3/MARC21). Розробником програмного забезпечення є компанія SOCRATES. Першу версію системи SOWA у бібліотеці встановлено в 1997 р.. До сьогоднішнього дня бібліотека використовувала багато версій цього програмного забезпечення, адаптуючи їх до власних потреб. Поточна версія надає читачам набагато більше пошукових можливостей, а бібліотекарі можуть вільно використовувати технологічні новинки та опрацьовувати фонди на основі чинних стандартів, що не завжди було можливо в попередніх версіях.

Читачеві значно полегшено пошук, оскільки цю функцію реалізовано в одному пошуковому вікні. При виборі вікна «Каталог», користувач вписує слово й отримує список результатів зі всіх типів колекцій, зібраних у бібліотеці: книги, періодичні видання та спеціальні фонди. Для тих, хто хоче звузити пошук до одного типу зібрань, є можливість зробити це за допомогою опції «Налаштування фільтрів».

У електронному каталозі читач отримує доповнену інформацію про доступні фонди, завдяки розміщенню сканованих обкладинок і змісту періодичних видань, якщо це відповідає редакційній політиці журналу.

У доповіді також представлено способи використання бібліографічної інформації для створення тематичних колекцій, які виокремлюють частину бібліотечних ресурсів для індивідуальних потреб читачів. Представлено додаткові інструменти для підтримки процесу використання бібліотечних каталогів, завдяки яким читачам значно легше сприймати інформацію. Серед численних пропозицій, які читач має перед собою в бібліотечному каталозі, варто звернути увагу на підказки результатів, тематичну колекцію «Література для предмету», можливість перегляду повнотекстових документів з бази даних IBUK Libra. Для задоволення потреб читачів, до каталогу додано функцію «Завантажити результати», що дозволяє створювати бібліографічні списки.

Важливим завданням бібліотеки є спілкування з читачами. Завдяки функції «Запропонуй купити» читач має безпосередню можливість взяти участь у замовленні літератури. Свої думки про бібліотеку також можна передати за допомогою анкети, доступної в одній із закладок. Цікавою формою спілкування між користувачами є форма, яка дозволяє відправляти знайомим інформацію про знайдений запис. Бібліотекар надсилає цей запис на адресу отримувача, зазначену у формі.

Окрім пошукової функції, каталог виконує функцію рекламування новинок видавництва Опольського технічного університету. Продовжується робота над удосконаленням функціоналу комп'ютерної системи і над можливостями існуючого програмного забезпечення. Прикладом розширення можливостей каталогу є пошук інших праць заданого автора, або вибір книг, які користувачі беруть разом із цією книгою («читач, який брав книгу X, також користувався Y і Z»). Це мотивація для створення сприятливого середовища, яке б стимулювало велику групу користувачів користуватися послугами бібліотеки. Сподіваємось, ці розробки сприятимуть ефективності читацького пошуку в каталозі.

KARINA FEDYNYSZYN

TERESA GLAPA

Main Library of the Opole University of Technology
Opole (Poland)

COMPUTER CATALOGUE OF THE MAIN LIBRARY OF THE OPOLE UNIVERSITY OF TECHNOLOGY AS A SOURCE OF INFORMATION ABOUT LIBRARY RESOURCES AND COLLECTIONS PROMOTION

The aim of the article is to analyze promotional activities and to provide additional information services in the Main Library of the Opole University of Technology using the SOWA3 / MARC21 system. The software was developed by SOKRATES Software. The first version of the SOWA system was installed in the library in 1997. To date, the library has used multiple versions of the software in its activities, adapting them to every needs that emerged. The current version offers much more search options for the readers, and it enables the librarians to use technological innovations and develop collections based on up-to-date standards, which was not always possible with older versions.

For the reader, it is very easy to find information about all types of collections in the library, using just one search box. The user selects the «Catalogue» box and by typing a word that describes the topic of interests, he or she obtains a list of results for books, journals and special collections. It is also possible to narrow down the search to just one type of collection. The user can do so by selecting the «filter settings» option.

The reader receives enriched information about the collections provided in the form of scanned book covers and indexes of publication contents, for which the library obtained permission.

The paper also presents the possibilities of applying bibliographic information to create thematic collections, which isolate the part of the collection for the individual needs of the readers. The author present additional tools assisting in the process of using library catalogues, the use of which further enhances the perceptions of users. Among many suggestions in front of the user of the library catalogue, it is worth noting the

prompting results option, «Literature for the Subject» thematic collection, the possibility of viewing full-text documents from the IBUK Libra database. In order to meet the needs of the readers, the library catalogue was enriched with the «download results» function, which makes it possible to create bibliographies.

An important task of the library is communication with its readers. Through the «offer purchase» function, the users have the possibility of direct participation in the selection of book collections. They also can provide their comments on the library in a survey, available in one of the tabs in the catalogue. An interesting form of dialogue between users is a form that allows them to send an information to a friend about found record. It is sent by the library on behalf of the user to the address indicated in the form.

In addition to the search function, the library catalogue also serves to promote the novelty of the University Publishing House - Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej.

Works on improving the functionality of the computer system as well as the software version capabilities is still ongoing. Extending the scope of search capabilities by the presentation of other publishers of this author, or linking borrowed books with others (readers, who borrowed X, also borrowed Y and Z), is a challenge to create favourable conditions that could encourage more people to use library services. Perhaps these proposals will make a great contribution to the efficiency of the search conducted by the reader.

ДУБИК СЕРГІЙ

Науково-технічна бібліотека
Національного університету «Львівська політехніка»
м. Львів (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ МІГРАЦІЇ НА АБІС КОґА

Сучасна бібліотека потребує сучасної автоматизованої бібліотечної інформаційної системи (АБІС), що охоплює всі процеси бібліотеки та має чіткі та визначені перспективи розвитку. Серед вільних та відкритих АБІС, Коґа — найбільш функціональне і завершене ПЗ, що демонструє стійкий та стабільний ріст впродовж багатьох років. Акцент на обслуговуванні читачів у дусі принципів Бібліотеки 2.0, інтеграції у світовий інформаційний простір, повнофункціональна АБІС корпоративного рівня для бібліотек усіх розмірів — відмітні риси Коґа.

Традиційні ручні та автоматизовані бібліотечні процеси склалися роками, отож міграція на АБІС Коґа вимагає детального плану, в якому для бібліотеки ВНЗ розглянемо 5 кроків її впровадження:

1. Інвентаризація бібліотечних процесів. Сюди відносяться: основні ланки переміщення і обробки книг та інших матеріалів, місця зберігання, типи матеріалів, види зібрань, категорії читачів та види статистичної звітності, що супроводжують бібліотечні процеси.

2. Тестування АБІС Коґа. Оскільки Коґа — вільне й відкрите програмне забезпечення, роботу з ним легко протестувати як на своєму тестовому сервері, так і на чисельних демо-серверах Коґа у світі та Україні. На такій тестовій системі можна побачити, як працює система з реальними даними бібліотеки та порівняти бібліотечні процеси у АБІС Коґа та наявні у бібліотеці. Для цього необхідно провести міграцію бібліографічних даних (у форматі UNIMARC чи MARC21), даних про читачів, авторитетних файлів і т.п.

3. Аналіз застосування АБІС. В результаті проведеного тестування та розгляду досвіду інших бібліотек сформується перелік нових можливостей як для читачів, так і бібліотекарів. Ймовірно, що деякі бібліотечні процеси доведеться адаптувати до функціональних можливостей АБІС Коґа.

4. Запуск АБІС Коґа у бібліотеці. На цьому етапі, коли прийняте рішення про впровадження та протестовані дані й основні процеси, проводиться остаточна міграція усіх даних на робочий сервер з АБІС Коґа та налаштовуються використовувані модулі під потреби бібліотеки. Також необхідно підготувати методичні матеріали та провести навчання працівників й користувачів бібліотеки.

5. Розвиток нових можливостей. На цьому етапі зазвичай з'являються нові перспективи використання АБІС, що ймовірно призведе до розробки й впровадження нових можливостей у АБІС